

POVZETEK

ANDANTE PATETICO -

Prikazan je komandir Dingo, ki je eden izmed partizanov, ki so prostovoljno vstopili med njih. Na začetku je v uvodu prikazen kot čuten človek, saj izkazuje sočutje do deklice in se lepo pogovori z njo. Odlomek se v bistvu dogaja v preteklosti, vendar je z razlogom postavljen na začetek, saj je tako prikazana človeško sočutje kot tudi njegova preteklost. Izvemo, da je imel dobre odnose s svojo materjo ter, da je spoznal neko Katarino, ki se mu je sprva sicer zdela plastična, vendar jo pozneje, večkrat kot jo je videl, tudi vzljubil. Kmalu sta se poročila in oba ločeno odšla v vojno. Med vojno hitro napreduje po činih, kar prikazuje njegovo zavzetost in dobro opravljanje dela. Nekega dne izve, da je njegova žena umrla in najde belogardista, ki sprva ne pokaže nobenega spoštovanja do umrle. Hoče se celo dokazati, da je imel prav in tako izkoplje njeno truplo ter pojasni zakaj je Katarina brez oblačil ter ima odrezano glavo. Dogodek prebudi maščevalnost v Dingu in zaradi prevelike maščevalnosti tudi izgubi naziv komandirja in mu odvzamejo višnjo stopnjo čina. Proti koncu romana je prikazano bojevanje in usodnih nekaj strellov za njega. Kljub težkim razmeram mu je hudo za simbolično jabolko, ki se odkotali stran od njega, kar prikazuje njegovo ohranjeno sočutnost in človeškost. Velik vpliv pa ima nanj predvsem komandir, saj mu pove, da se je spremenil in ga prosi, da naj kljub vsemu ostane človek.

MENUET ZA KITARO-

V romanu se prepletata dve zgodbi in sicer zgodba, ki prikazuje Berka med vojno ter zgodba, ki ga prikazuje kot odraslega in starejšega na počitnicah v Španiji, kjer sreča Bittra, nemškega oficirja.

Med njunim pogovorom jima večkrat tema uide ravno na vojno in tako se Berk spominja svojih dni vendar sebe ne razkrije. Čeprav sta bila nekdanja nasprotnika, razmišljata o vojni zelo podobno, prav tako pa veliko razmišljata tudi o strahu in pogumu. Berk trdi, da o strahu človek razmišlja šele po vojni in da je pogum za vojaka nekaj relativnega. V nečem pa se strinjata, ko Bitter pravi, da je človek žival.

Berk je prikazan kot pogumen partizan vendar zelo svobodnjaški in zaradi tega ima velikokrat razne nevšečnosti in zaplete. V zvezi z umikom in begom partizanov pa prikazuje izenačenost med njimi takrat ko velja le človeška vrednost. Anton je Berkov razumski del in se na njega zelo naveže. Ker je Anton premeščen drugam med vojno izgubita stike, a se kasneje srečata. V družbi partizanov se veselita srečnega konca, vendar po ne sreči neki drugi partizan z brzostrelko prestreli Antonove prsi in tako umre.

V Španiji pa pravo resnico o Bittru razkrije njegova žena, ki pove, da je njen mož sodeloval tudi v velikih pobojih pri Kragujevcu in okolici. O tem je hotel napisati spomine, a ga je pisanje preveč obremenjevalo. Po odhodu nemškega para ostane Berk sam v deželi, kjer se je nekoč bojeval njegov prijatelj Anton in kjer zdaj na vsakem koraku utripa sodobno življenje. Roman se konča z ugotovitvijo, da se vse poti vračajo v Ljubljano.

PRIMERJAVA GLAVNIH OSEB

Berk je v Menuetu za kitaro predstavljen kot moderen človek in sicer kot pravi ženskar, saj jih je okoli njega vedno veliko in ima z njimi tudi bližnje odnose, vendar do njih nikoli ne goji nekih pravih čustev.

Dingo pa je prikazan kot staromodni tip moškega, kajti v noveli je prikazana iskrena ljubezen do le ene ženske. Še posebej Dinga zaznamuje smrt njegove Katarine in tako postane bolj krut, vendar kljub vsemu ohrani človeškost. Berka pa predvsem zaznamuje smrt Antona v Španiji, z zadnjo povedjo (nasvidenje v naslednji vojni) pa napove, da bodo na svetu vedno nove in nove vojne. Velika razlika med njima je tudi to, da v Menuetu ne izvemo o Berkovi preteklosti skoraj nič, medtem ko v Andante Patetico izvemo več. Velik vpliv na Berka ima predvsem Anton, saj je predstavljen kot njegov razum, na Dinga pa ima komandir, ki mu svetuje, naj ostane kljub vsemu človek. Njune skupne značilnosti pa so predvsem krutost, oba sta dobra borca in se tudi sama odločita za pristop k partizanom in oba od začetka do konca kar hitro napredujeta.

V obema je so uporabljena najrazličnejše jezikovno slogovne značilnosti, predvsem pa prevladujejo metafore, citati iz različnih jezikov. Jezik je zahtevnejši in vsebuje tudi veliko prenesenih pomenov. Simbol predstavljata predvsem jabolko ter geslo VAŽNO JE PRITI NA GRIČ ter NA 25 STRELOV. Roman in novela vsebujeta časovne preskoke in vpletene so tudi velikokrat neurejene misli glavnih junakov. Citati pa ustvarjajo predvsem realnost dogodkov in bolj natančno nakaže dogajanje.

RAVNANJE OSEB V USODNEM TRENUTKU IN POGLED NA LJUBEZEN

Dingo v usodnem trenutku spremeni osebnost oziroma na začne reagirati na krut način vendar kljub vsemu ohrani neko človeško sočutje do drugih (jabolka). Sam ve kaj je ljubezen in kako je biti zaljubljen. Ker je tako rečeno staromodni, ga novela prikazuje zaljubljenega v eno žensko, kateri jo tudi izkazuje. Glavna razlika med Dingom ter Berkom je ravno ta, da prvi ne zaupa in nima določenih čustev do nežnejšega spola vendar jih ima le za zadovoljitev spolnih uslug. V usodnem trenutku reagira predvsem sprašujoč se, zakaj vse v življenju hitro mine in vedno na nekaj čakamo. Vpraša se tudi, ali je vredno živeti življenje, če ga ne živimo popolno ter kam gre nato, po smrti, duša telesa.